

Afgørelser – Reg. nr.: 01581.00

Fredningen vedrører: Hellebæk Kirke

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

04-05-1951

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

K E N D E L S E

afsagt den 4' maj 1951

af naturfredningsnævnet for Frederiksborg amt.

I et cirkulære af 26. januar 1949 har Kirkeministeriet - i forstaaelse med Statsministeriet - udtalt ønske om, at kirkerne og kirkegaardenes omgivelser kommer til at fremtræde saa smukt og værdigt som muligt, specielt saaledes at skæmmende bebyggelser ikke anbringes saa nær ved kirken (kirkegaarden) at skønhedsværdier gaar tabt, eller kirkelige interesser krænkes.

I denne anledning har nævnet efter forhandling med provsten (sognepræsten og menighedsraadet har ikke ønsket at deltage) behandlet spørgsmaalet forsaavidt Hellebæk kirke angaar.

Denne meget smukke, i villastil byggede kirke er opført 1917-19. Bortset fra offentlige veje omgives kirken af arealer under Hellebæk gods, der nu er overtaget af staten (Finansministeriet), samt - nordvest for kirken - af et sommerhus med have, tilhørende salgschef William Steffin (matr. nr. 50h og 50m af Aalsgaarde).

Med hensyn til de førstnævnte arealer har Finansministeriet oplyst, at der endnu ikke foreligger endelige beslutninger vedr. deres anvendelse, hvorhos det overfor nævnet er blevet anført, at der foreligger en mulighed for, at Tikøb kommune vil søge at erhverve den ved kirkegaarden nærmest beliggende del, bl.a. med

opførelse af en præstegaard for øje.

Der kan derfor ikke for tiden ved nævnets foranstaltning træffes aftaler vedr. dette areal, hvad nævnet ogsaa mener at kunne anse som overflødig, da det maa betragtes som selvfølgelig, at hverken Staten eller kommunen vil foretage sig noget til kirkens eller kirkegaardens beskæmmelse.

Med hensyn til det sidstnævnte areal har salgschef Steffin velvilligt indvilget i intet skæmmende at opføre i sin have, dog at han har forbeholdt sig - paa et diskret sted - at lade opføre en garage.

H e r e f t e r   b e s t e m m e s :

I den til ejendommen matr. nr. 50 h og 50 m af Aalsgaarde hørende have - maa der - bortset fra en garage - ikke anbringes eller opføres skæmmende indretninger, hvorved forstaas hønsehuse, drivhuse, boder, skure, retirader, sprøjtehuse, ledningsmaster, transformatorstationer o. lign.

Denne kendelse vil være at tinglyse som servitutstiftende paa matr. nr. 50h og 50m af Aalsgaarde by, Hellebæk sogn.

Paataleret har fredningsnævnet for Frederiksborg amt og menighedsraadet for Hellebæk kirke, hver for sig eller i forening.

J. L. Buch.   Carl Poulsen

Carl Petersen.

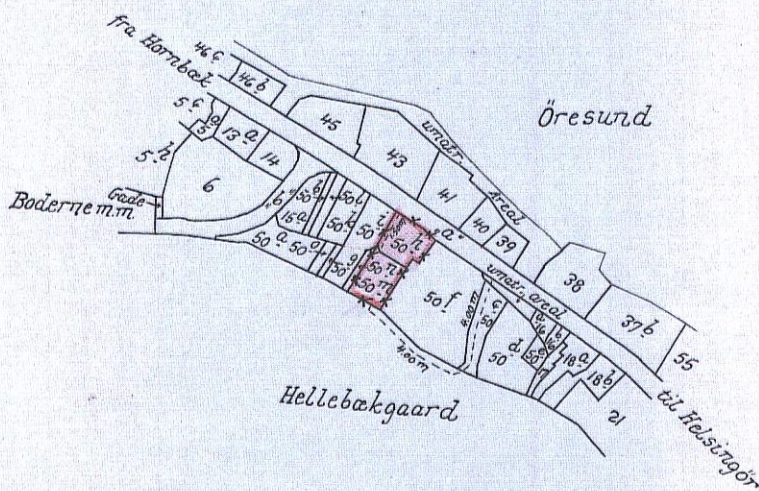
Ændringer i eller Omstødelse af denne
Kendelse kan kun kræves, hvis den in-
den 4 Uger indankes for Overfrednings-
nævnet, Slotsholmsgade 10, København K.

Fredningsgrænser:

REG. NR. 01581.000

sammenfaldende med Skel

ikke sammenfaldende med Skel

Terrain af

Aalsgaard,

Sogn: *Hellebæk,*

Herred: *Lynge-Kronborg,*

Amt: *Frederiksborg.*

Udfærdiget i juli 1951.

Direktoratet for Matrikulsvæsenet

G. M. Jørgensen
Elev

Fredningsnævnet for Nordsjælland

Sdr. Jernbanevej 18B

3400 Hillerød

Tlf. 47 33 87 00

Fax. 47 33 87 80

E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 22. maj 2011 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 086/2010 – Ansøgning om tilladelse til opførelse af nyt sognehus til Hellebæk Kirke, matr. nr. 50h Ålsgårde, Hellebæk, Helsingør Kommune

Ansøgning:

Fredningsnævnet for Nordsjælland har den 9. december 2010 modtaget en ansøgning fra Hellebæk Menighedsråd om, at det tillades, at der opføres et sognehus i tilknytning til Hellebæk Kirke. I forbindelse med ansøgningen er fremsendt forskelligt tegnings- og kortmateriale, som viser udformningen og placeringen af det påtænkte byggeri. Byggeriet vil blive i et plan og have en arealmæssig størrelse på 250 m². Det ansøgte projekt er ikke endelig i sin nuværende udformning, og det er oplyst, projektets endelige udformning og detaljering sker i et samarbejde med Kgl. Bygningsinspektør Peder Ellegaard.

Fredningsbestemmelser:

Den for sagen relevante ejendom er omfattet af fredningskendelse af 4. maj 1951 afsagt af Naturfredningsnævnet for Frederiksborg Amt. Fredningens baggrund er et ønske om, at kirkernes og kirkegårdenes omgivelser kommer til at fremtræde så smukt og værdigt som muligt, specielt således at skæmmende bebyggelser ikke anbringes så nær kirken eller kirkegården, at skønhedsværdier går tabt, eller kirkelige interesser krænkes. I fredningsbestemmelserne er det fastsat, at der på det fredede område bortset fra en garage ikke må anbringes eller opføres skæmmende indretninger, hvorved forstås hønsehuse, drivhuse, boder, skure, retirader, sprøjtehuse, ledningsmaster, transformatorstationer o. lign.

Udtalelser:

Naturstyrelsen, Roskilde, har i skrivelse af 10. januar 2011 anført, at man har betænkelighed ved det ansøgte, der kan være i strid med fredningens formål, at friholde arealet omkring kirken.

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, har i skrivelse af 20. januar 2011 blandt andet anført:

”.....

Danmarks Naturfredningsforening skal udtale sig imod det ansøgte. Arealet er omfattet af fredningskendelse af 4. maj 1951, som er en kirkeomgivelsesfredning. Hensigten med kirkeomgivelsesfredningerne er, at sikre smukke og værdige omgivelser omkring kirkerne, bla. ved at sikre både indsyn til kirker, men også udsyn fra kirkerne.

Hellebæk Kirke er højt beliggende på kysten, og der er 180 graders indsyn til kirken fra Strandvejen og kysten, og ikke mindst Øresund. Indsynet til kirken er således usædvanlig vidstrakt. Det er der-

for overordentlig betænkeligt, at dette indsyn nu vil blive indskrænket. Endvidere skal anføres, at Hellebæk Kirke er opført i 1917-1919 som en tilnærmet centralkirke. Kirken udgør et meget fint sluttet hele med sit helvalmede tag, centralt placerede spir og bør forblive uberørt på sin majestætiske placering højt over Øresund, uantastet af nyt byggeri. Sognehuset kommer til at andrage ca. 250 m² mod kirkens omtrent 120 m². Sognehuset vil således blive en alvorlig konkurrent til den lille og meget helstøbte kirke. Efter Danmarks Naturfredningsforenings opfattelse må behovet for lokaler til sognet søges løst i det omgivende bysamfund, der ikke er pålagt fredningsbestemmelser.

I nærværende sag er kirkeomgivelsesfredningen begrænset til netop matrikel 50 h, hvor der nu ønskes bygget et sognehus. Det lægges til grund for nærværende udtalelse, at netop dette forhold er en skærpende omstændighed i forhold til muligheden for at meddele dispensation fra fredningen.

.....

Det er således Danmarks Naturfredningsforenings vurdering, at byggeriet med sin størrelse og beliggenhed ville blive dominerende i kirkens nære omgivelser i strid med fredningens formål.”

Besigtigelse:

Fredningsnævnet har den 11. april 2011 foretaget besigtigelse og afholdt møde på ejendommen.

Under mødet var repræsentanter fra Hellebæk Kirke og de kirkelige myndigheder mødt. Endvidere deltog repræsentanter fra Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, og Naturstyrelsen, Roskilde.

Under besigtigelsen blev placeringen af det påtænkte byggeri påvist. Det vil i forhold til det indsendte materiale formentlig være muligt at placere byggeriet nogle få meter mere tilbagetrukket set fra vandsiden, ligesom byggeriet vil kunne trækkes lidt væk fra kirken og nærmere mod naboejendommen, som er et beboelseshus. Byggeriets maksimale højde på 7,5 meter blev illustreret ved rejsning af en lægte med tilsvarende dimension. Det blev oplyst, at byggeriet søges tilpasset kirkebygningen blandt andet ved valg af en hvid facade og sort tag. Der foreligger endnu ikke en endelig godkendelse fra de kirkelige og kommunale myndigheder. Byggeriet vil i relation til eksisterende beplantning mod vandsiden blive mere fritlagt, idet beplantningen tænkes fjernet.

Repræsentanterne for menighedsrådet oplyste, at det er helt sædvanligt og nu almindeligt anses som nødvendigt for kirkens tidssvarende betjening af menigheden, at der i direkte tilknytning til den enkelte kirke etableres de funktioner, som søges dækket af det ansøgte byggeri. Byggeriet skal blandt andet huse foredragsvirksomhed, andre menighedsarrangementer, lokaler til brug for konfirmandundervisning, kontor- og omklædningsfaciliteter for kirkens præster, kordegn og andre ansatte samt sikre toiletfaciliteter for kirkens brugere og ansatte. Byggeriet er udtryk for et mangeårigt ønske i menigheden.

De i sagen indgivne skriftlige indlæg blev i det væsentlige vedstået. Repræsentanten for Naturstyrelsen, Roskilde, henviste endvidere til proceduren for ændring eller ophævelse af en eksisterende fredning, der anses som nødvendig i forhold til den konkrete ansøgning. Repræsentanterne fra Danmarks Naturfredningsforening tog forbehold for at indgive en supplerende udtalelse efter en fornyet drøftelse i foreningen. Det blev aftalt, at en sådan udtalelse skal foreligge indenfor en frist på 3 uger regnet fra besigtigelsestidspunktet. Det blev endvidere aftalt, at fredningsnævnet på det herefter foreliggende grundlag kan træffe afgørelse i sagen.

Efterfølgende skriftlige indlæg:

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, har den 11. april 2011 fastholdt sin udtalelse af 20. januar 2011 og blandt andet anført følgende:

”.....

Det betyder at DN Helsingør ikke kan anbefale byggeri på matr. nr. 90h, under henvisning til, at fredningen netop er konkretiseret til dette matr. nr.

I foreningens skrivelse af 20. januar 2011 peges på, at alternative løsningsmuligheder for placering af sognegården bør undersøges. I den forbindelse ønsker afdelingsbestyrelsen at pege på en placeringsmulighed ved adgangsvejen til kirken, hvor der ved inddragelse af en del præstegårdens have kan tilvejebringes en byggegrund, som ikke er omfattet af en fredning, subsidiært at præstens nuværende bolig ombygges til sognegård.

Fredningsnævnets afgørelse:

Afgørelsen er truffet af nævnets medlemmer Michael Toftager (formand), Niels H. V. Olesen og Nina Uhland Kristensen.

Et flertal (Olesen og Kristensen) bemærker, at den for ejendommen gældende fredning har til formål at sikre, at kirkens omgivelser kommer til at fremtræde så smukt og værdigt som muligt, specielt således at skæmmende bebyggelser ikke anbringes så nær kirken, at skønhedsværdier går tabt, eller kirkelige interesser krænkes. I fredningsbestemmelserne er det fastsat, at der på det fredede område bortset fra en garage ikke må anbringes eller opføres skæmmende indretninger, hvorved forstås hønsehuse, drivhuse, boder, skure, retirader, sprøjtehuse, ledningsmaster, transformatorstationer o. lign. Der er i fredningsbestemmelserne derudover ikke konkret taget stilling til, i hvilket omfang bygninger med kirkelige formål kan opføres. Flertallet lægger til grund, at det ansøgte byggeri tjener et velbegrundet kirkeligt formål, og at dispensationspraksis i sådanne tilfælde er mere lempelig end hvad gælder for andre byggerier. Efter en samlet vurdering af det ansøgte sammenholdt med de konkret foreliggende bygnings- og terrænforhold m.v., herunder at det ansøgte byggeri terrænmæssigt vil blive placeret lavere end selve kirkebygningen, afstanden mellem kirkebygningen og det ansøgte byggeri samt det forhold, at den fredningsmæssige interesse navnlig må antages at foreligge i det område, der ligger mellem kirkebygningen og kystlinjen, finder flertallet, at ansøgningen om dispensation fra fredningsbestemmelserne ikke vil stride mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Det bemærkes herved, at det ansøgte byggeri ikke vil få indflydelse på indsynet til kirken eller udsynet fra denne. Flertallet finder endvidere, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Flertallet stemmer derfor for i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at meddele dispensation til det ansøgte. Det er herved en betingelse, at byggeriet foretages i overensstemmelse med de i ansøgningen og under besigtigelsen meddelte oplysninger, og at byggeriet placeres så langt fra kystlinjen som muligt samt tættest muligt mod nabobeboelsesejendommen.

Et mindretal (Toftager) bemærker, at fredningsnævnet efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan dispensere fra en fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål. Afvigelser fra en fredning, der går herudover, samt en hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun finde sted ved gennemførelse af en ny fredningssag. Formålet med kirkeomgivelsesfredningen ved Hellebæk Kirke er blandt andet at sikre kirken og kirkens omgivelser, således at

skønhedsværdien heraf ikke går tabt. Fredninger af kirkers omgivelser administreres sædvanligvis meget restriktivt. I relation til byggeri med kirkelige formål er der dog som af flertallet anført anlagt en lempeligere vurdering. Det er herved forudsat, at en placering i nærheden af kirken, inden for det fredede område, er fundet nødvendig. Større byggerier af sognegårde m.v. er efter praksis uanset behovet for nærhed til kirken derfor som udgangspunkt blevet anset stridende mod formålet for tilsvarende fredninger, som den aktuelt foreliggende, og dermed uden for fredningsmyndighedernes dispensationskompetence. Eventuel gennemførelse af større byggerier vil således som oftest forudsætte en ophævelse eller ændring af fredningen. Det beror på en konkret vurdering, om et byggeri i ovennævnte forstand og i relation til fredningens formål herefter kan tillades ved fredningsmyndighedernes dispensation. Der er ansøgt om dispensation fra fredningen til at opføre et sognehus på ca. 250 m². Uanset det anerkendes, at der er behov for at få dækket de funktioner, som det ansøgte byggeri skal huse, samt at det er tilstræbt, at det påtænkte byggeri i udformning og placering søges dæmpet i forhold til den eksisterende kirkebygning, findes det ansøgte byggeri ikke at kunne anses som underordnet i forhold til den samlede oplevelse af kirkebygningen og dens omgivelser. Det bemærkes herved, at kirkebygningen størrelsesmæssigt er forholdsvis lille. Mindretallet finder på den baggrund, at det ansøgte byggeri vil indebære et væsentligt indgreb i forhold til fredningens formål, og at byggeriet derfor ikke kan tillades ved dispensation, jf. naturfredningslovens § 50, stk. 1. Mindretallet stemmer derfor for at meddele afslag på det ansøgte.

Efter stemmeflertallet meddeler fredningsnævnet herefter tilladelse til det ansøgte på de af flertallet anførte vilkår.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke eventuelle tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder.

Toftager
Nævnshoved

Vejledning om klage

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Når Natur- og Miljøklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Natur- og Miljøklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Denne afgørelse er sendt til:

Pr. brev til:

Bent Olsen, Tegnestuen Møllen ApS, Stengade 75, 3000 Helsingør

Bent Graver, Hellebæk Kirke, Ved Kirken 4, 3140 Ålgårde

Peder Elgaard, Erik Møller Arkitekter, Flasketorvet 75, Den Hvide Kødby, 1711 København V

Pr. e-mail til:

Helsingør Kommune

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening i Helsingør

Naturstyrelsen

Naturstyrelsen Roskilde

Friluftsrådet

Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen

DOF

DOF Nordsjælland